

РОЗДІЛ 1. ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

УДК 638.1:638.141.4

ГОРШУНОВ М.О., здобувач вищої освіти II курсу спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Науковий керівник – КАЛИНИЧЕНКО О.О., кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Дніпро, Україна

ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА БДЖІЛЬНИЦТВО

Температурні коливання навколишнього середовища – важливий абіотичний фактор, що впливає на ріст і розвиток колоній *Apis mellifera* [2-3]. Зміни клімату та мінливість погодних умов впливають на продуктивність медоносних бджіл. Зміна часу цвітіння рослин, збільшення водного стресу, особливо в умовах посухи, призводить до зменшення доступності пилку та нектару, пригнічуючи активність льоту робочих бджіл. Несприятливі погодні умови можуть викликати фізичне пошкодження вуликів, впливаючи на кормову поведінку і зниження продуктивності бджіл [1]. Тому висвітлення проблем світового і вітчизняного бджільництва, спричинених глобальними кліматичними змінами і пошук шляхів їх вирішення, залишатимуться вкрай важливими у найближчий період часу [4-5].

Метою роботи був аналіз вітчизняних і зарубіжних літературних джерел, пов'язаних із впливом мінливих погодних умов, спричинених змінами клімату, на благополуччя і продуктивність бджолиних сімей.

Матеріал і методи. Дослідження є частиною науково-дослідної роботи кафедри технології переробки продукції тваринництва «Забезпечення сталого розвитку тваринництва і природної резистентності під впливом екологічних та технологічних факторів». Для пошуку вітчизняних і зарубіжних наукових статей використовували бібліографічні та реферативні бази даних Google Scholar, Crossref Metadata Search, Scopus (Elsevier).

Результати досліджень. Аналіз вітчизняних і зарубіжних літературних джерел свідчить про те, що кліматичні зрушення температур і опадів протягом року матимуть помітний вплив на сільське та лісове господарство, а отже, і на поживну основу бджіл, позначаючись на їх продуктивності. Зростання середньорічної температури та збільшення кількості небезпечних метеорологічних явищ, призводить до швидкого й активного поширення варроатозу, який знижує імунітет у бджіл і

призводить до вірусних, грибкових та бактеріальних захворювань. Тому, з метою зниження втрат, поліпшення здоров'я колоній медоносних бджіл і рентабельності бджільництва, повинні бути розроблені і випробувані нові методи бджільництва, адаптовані до зміни клімату.

Висновок. Медоносна бджола відіграє провідну роль в запиленні багатьох дикорослих рослин і сільськогосподарських культур, яка в даний час стикається з серйозними загрозами, пов'язаними з кліматичними змінами. Розуміння реакції бджіл на повний сценарій глобальних змін і своєчасне вживання відповідних заходів має важливе значення для подолання наслідків цього виклику.

Список використаних джерел

1. Калиниченко О.О., Милостивий Р.В., Похил О.М. Екологічна значимість медоносних бджіл виду *Apis mellifera*. *Проблеми підвищення якості та безпеки виробництва й переробки продукції тваринництва*: Матеріали звітної наук.-практ. конф. за 2018 р. (Дніпро, 16 трав. 2019 р.). Дніпро, 2019. С. 111–115.
2. Милостивий Р.В., Калиниченко О.О. Нові підходи до оцінювання мікроклімату бджолиного вулика. *Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи*: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. викладачів і студентів (22-23 трав. 2019 р.). Дніпро, 2019. С. 40–41.
3. Kalynychenko O., Kucher R., Mylostyvyi R. Microclimate of the beehive in the conditions of the northern steppe of Ukraine / *Animal Welfare in the Conditions of Global Climate Change (AWCGCC)*: Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference (Dnipro, 21-22 April, 2021). Dnipro: DSAEU, 2021. P. 9-11.
4. Kammerer, M., Goslee, S. C., Douglas, M. R., Tooker, J. F., Grozinger, C. M. Wild bees as winners and losers: Relative impacts of landscape composition, quality, and climate. *Global Change Biology*. 2021. Vol. 27, No 6. P. 1250–1265.
5. Le Conte, Y., Navajas, M. Climate change: impact on honey bee populations and diseases. *Revue scientifique et technique (International Office of Epizootics)*. 2008. Vol. 27, No. 2. P 485–510.

УДК 504.064.45

ГУЗЄВ В.В., здобувач вищої освіти 1 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
 Науковий керівник – ЧЕРНИШОВ І.В. кандидат с.-г. наук, доцент
 Херсонський державний аграрно-економічний університет, м. Кропивницький, Україна

УТИЛІЗАЦІЯ ВІДХОДІВ ТВАРИННИЦТВА І АКВАКУЛЬТУРИ В ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ГЛИВИ

Одним з завдань переробної промисловості є комплексне використання сировини без утворення відходів виробництва та впровадження технологій використання утворених відходів для отримання додаткових продуктів. Концепція сталого розвитку в поводженні з відходами пердбачає принцип 5R: Refuse (відмовся), Reduce (скороти), Reuse (використай знову),